

Nr 953

Social- och hälsovårdsministeriets beslut om kvalitetskrav på och kontrollundersökning av hushållsvatten i små enheter

Utfärdat i Helsingfors den 27 oktober 1994

Social- och hälsovårdsministeriet har med stöd av 21 § hälsoskyddslagen av den 19 augusti 1994 (763/94) beslutat:

1 §

Genom detta beslut meddelar social- och hälsovårdsministeriet allmänna föreskrifter om kvalitetskrav på och kontrollundersökning av sådant hushållsvatten som social- och hälsovårdsministeriets beslut av den 20 januari 1994 om kvalitetskrav på och kontrollundersökning av hushållsvatten (74/94) inte gäller.

Tillämpningsområde

2 §

Detta beslut gäller sådant hushållsvatten som

1) högst 10 bostadslägenheter eller 50 personer får till sin användning från ett verk som distribuerar vattenledningsvatten,

2) nyttjas av enstaka hushåll för deras egen vattenförsörjning eller

3) nyttjas vid annan än omfattande produktion, tillverkning, förädling, konservering eller saluförande av livsmedel.

Detta beslut gäller inte naturligt mineralvatten eller vatten för medicinskt bruk.

Kvalitetskrav på hushållsvatten

3 §

Hushållsvatten får inte innehålla mikrober som kan medföra sanitär olägenhet för konsumenten, eller som äventyrar det färdiga livsmedlets hygieniska kvalitet, inte heller så stora koncentrationer skadliga kemiska ämnen att de kan framkalla antingen akuta hälsorisker eller hälsorisker till följd av en långvarig och fortlöpande exponering. Hushållsvattnet skall även i övrigt vara lämpat för sitt ändamål. Vattnet skall vara klart och färglöst och i det får ingen

främmande lukt eller smak förekomma. Vattnet får inte heller framkalla betydande korrosion eller fällningar i vattenledningar och distributionsanläggningar.

4 §

Hushållsvatten som avses i 2 § skall fylla kvalitetskraven enligt bilaga I till detta beslut såsom följer:

hushållsvatten enligt punkt 1 skall fylla de sanitära kvalitetskraven i tabell 1 samt de teknisk-estetiska kvalitetskraven i i tabell 2a, hushållsvatten enligt punkt 2 skall fylla de sanitära kvalitetskraven i tabell 1 och

hushållsvatten enligt punkt 3, med undantag av hushållsvatten som nyttjas vid mjölkproduktionsenheter, skall fylla de sanitära kvalitetskraven i tabell 1 samt de teknisk-estetiska kvalitetskraven i tabell 2a i fråga om sådana parametrar som kan inverka på det färdiga livsmedlets hygieniska kvalitet. Kvalitetskraven på hushållsvatten som nyttjas vid mjölkproduktionsenheter skall fylla de sanitära kvalitetskraven i tabell 1.

5 §

Konstateras i hushållsvatten kemiska ämnen som uppräknas i tabellerna 3 och 4 i bilaga I, tillämpas gränsvärdena i dessa tabeller på dem.

Kontroll av hushållsvattnets kvalitet

6 §

Kommunernas hälsoskyddsmyndigheter skall tillse att som hushållsvatten inte används vatten som kan medföra sanitär olägenhet.

Hushållsvatten enligt 2 § 1 punkten skall

kontrolleras genom regelbundna undersökningar, vilkas frekvens är från en gång per år till en gång per tre år beroende på hushållsvattnets kvalitet och antal användare. Om vattnet behandlas, skall också råvattnet undersökas till erforderliga delar. Kommunernas hälsoskyddsmyndigheter kan förordna att undersökning skall företas med tätare intervaller än de ovan nämnda, om det är uppenbarligen nödvändigt av skäl som framgår av hushållsvattens kvalitet.

För övervakning av hushållsvatten enligt punkt 2 skall vid behov utföras en undersökning som innehåller minst de analyser som uppräknas i tabellerna 1 och 2 i bilaga I, om det inte finns grundad anledning att lämna bort några av dessa analyser. En analys gällande ämnena i tabellerna 3 och 4 skall utföras, om det finns uppenbar orsak att anta att dessa ämnen förekommer i hushållsvattnet.

Hushållsvatten enligt punkt 3 skall kontrolleras genom regelbundna undersökningar, vilkas frekvens är från en gång per år till en gång per tre år beroende på hushållsvattnets kvalitet, den mängd vatten som används, dess användningsändamål och verksamhetsidkarens

egenkontroll. Kommunernas hälsoskyddsmyndigheter kan förordna att undersökning skall företas med tätare intervaller än de ovan nämnda, om det är uppenbarligen nödvändigt av skäl som framgår av hushållsvattens kvalitet. Verksamhetsidkaren skall tillställa resultatet av kontrollundersökningarna den myndighet som övervakar anläggningen eller produktionen i fråga enligt fiskhygienlagen (330/94), kötthygienlagen (511/94), äggprodukthygienlagen (517/94) eller mjölkhygienlagen (330/94).

Analysmetoder

7 §

Vid kontrollundersökningarna används analysmetoder enligt SFS-standarderna, eller om sådana saknas, analysmetoder enligt ISO-standarderna, eller metoder som är minst lika noggranna och tillförlitliga som dessa.

Ikraftträdande

8 §

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 1995.

Helsingfors den 27 oktober 1994

Social- och hälsovårdsminister *Jorma Huuhtanen*

Överingenjör *Leena Hiisvirta*

KVALITETSKRAV PÅ OCH KVALITETSREKOMMENDATIONER FÖR HUSHÅLLSVATTEN

Tabell 1. Sanitära kvalitetskrav

Mikrobiologiska kvalitetskrav	
	<i>Högsta tillåtna täthet</i>
<i>Escherichia coli</i> (presumtiv identifikation)	mindre än 1/100 ml
Koliforma bakterier	– " – 100/100 ml
– " –	– " – 1/100 ml*
Kemiska kvalitetskrav	
	<i>Högsta tillåtna koncentration, mg/l</i>
Fluorid, F ⁻ **	1,5
Nitrat, NO ₃ ⁻ ***	25
– " – , NO ₃ -N	6,0
Nitrit, NO ₂ ⁻ ***	0,1
– " – , NO ₂ -N	0,03
Antimon, Sb	0,005
Arsenik, As	0,01
Barium, Ba	0,7
Bly, Pb	0,01
Bor, B	0,3
Cyanid, CN ⁻	0,05
¹⁾ < Kadmium, Cd	0,005
Klorfenoler (summa) ****	0,01
Krom, Cr	0,05
Kvicksilver, Hg	0,001
Nickel, Ni	0,02
Molybden, Mo	0,07
Selen, Se	0,01
Pesticider (gränsvärden enligt tabell 4)	

* på hushållsvatten som avses i 2 § 1 punkten

** om hushållsvattnet inte används av barn, vilkas tänder håller på att bildas, eller väntande mödrar, kan fluoridhalter som understiger 2 mg/l godkännas

*** om hushållsvattnet inte används av spädbarn eller väntande mödrar, kan nitrathalter som understiger 50 mg/l och nitrithalter som understiger 1 mg/l godkännas

****summa = koncentrationen av tri-, tetra- och pentaklorfenoler

¹⁾ dessa ämnen skall analyseras, om det finns grundad anledning att anta att de förekommer i hushållsvattnet

Tabell 2a. Teknisk-estetiska kvalitetskrav

	<i>Högsta tillåtna koncentration, mg/l</i>
Ammonium, NH_4^+	0,5
- " -, $\text{NH}_4\text{-N}$	0,4
Klorid, Cl^-	100
KMnO_4 -tal	12
COD_{Mn} , O_2	3
Koppar, Cu	1,0
Mangan, Mn	0,05
Järn, Fe	0,2
Aluminium, Al	0,2
Mineraloljor	0,1
¹⁾ < Natrium, Na	150
Silver, Ag	0,01
Sulfat, $\text{SO}_4^{=}$	150
Zink, Zn	3,0
<i>Kravnivå</i>	
pH	6,5 - 9,5
Grumlighet (FTU)	<4
Färgtal	<15
Lukt och smak	ingen klar främmande lukt eller smak

Tabell 2b. Teknisk-estetiska kvalitetsrekommendationer

	<i>Högsta rekommenderade koncentration, mg/l</i>
Ammonium, NH_4^+	0,5
- " -, $\text{NH}_4\text{-N}$	0,4
Klorid, Cl^-	100
KMnO_4 -tal	20
COD_{Mn} , O_2	5
Koppar, Cu	1,0
Mangan, Mn	0,2
Järn, Fe	0,5
Aluminium, Al	0,2
Mineraloljor	0,1
¹⁾ < Natrium, Na	150
Silver, Ag	0,01
Sulfat, $\text{SO}_4^{=}$	250
Zink, Zn	3,0
<i>Rekommenderad nivå</i>	
pH	6,0 - 9,5
Grumlighet (FTU)	<5
Färgtal	<20
Lukt och smak	ingen klar främmande lukt eller smak

¹⁾ analys gällande dessa ämnen rekommenderas, om det finns grundad anledning att anta att dessa ämnen förekommer i hushållsvattnet

BILAGA I/3

Tabell 3. Hälsorelaterade maximikoncentrationer i hushållsvatten av vissa sällan förekommande ämnen enligt Världshälsoorganisationen (WHO, 1993)

Diklormetan	20	µg/l
1,2-dikloreten	30	"
1,1,1-trikloreten	2 000	"
Vinylklorid	5	"
1,1-dikloreten	30	"
1,2-dikloreten	50	"
Triklореten	70	"
Tetrakloreten	40	"
Bensen	10	"
Toluen	700	"
Xylen	500	"
Etylbensen	300	"
Styren	20	"
Benzo(a)pyren	0,7	"
Monoklorbensen	300	"
1,2-diklorbensen	1 000	"
1,4-diklorbensen	300	"
Triklorbensener (summa)	20	"
Dietylhexyladipat	80	"
Dietylhexylftalat	8	"
Akrylamid	0,5	"
Epiklorhydrin	0,4	"
Hexaklorbutadien	0,6	"
EDTA	200	"
NTA	200	"
Tributyltennoxid	2	"
Formaldehyd	900	"
Bromoform	100	"
Dibromklormetan	100	"
Bromat	25	"
Diklorättiksyra	50	"
Triklorättiksyra	100	"
Trikloracetaldehyd/kloralhydrat	10	"
Dikloracetonitril	90	"
Dibromacetonitril	100	"
Trikloracetonitril	1	"
Cyanogenklorid (såsom cyanid)	70	"
Monokloramin	3	mg/l
Klorit	0,2	"

Tabell 4. Hälsorelaterade maximikoncentrationer i hushållsvatten av vissa pesticider enligt Världshälsoorganisationen (WHO, 1993)

Alaklor	20	µg/l
Aldikarb	10	"
Aldrin/Dieldrin	0,03	"
Atrazin	2	"
Bentazon	30	"
Karbofuran	5	"
Klordan	0,2	"
Klortoluron	30	"
DDT	2	"
1,2-dibrom-3-klorpropan	1	"
2,4-D	30	"
1,2-diklorpropan	20	"
1,3-diklorpropen	20	"
Heptaklor och heptaklorepoxyd	0,03	"
Heksaklorbensen	1	"
Isoproturon	9	"
Lindan	2	"
MCPA	2	"
Metoxiklor	20	"
Metolaklor	10	"
Molinal	6	"
Pendimetalin	20	"
Pentaklorfenol*	9	"
Permetrin	20	"
Propanil	20	"
Pyridat	100	"
Simazin	2	"
Trifluralin	20	"
Klorfenoxiherbicer		
(andra än 2,4-D och MCPA)		
2,4-DB	90	"
Diklorprop	100	"
Fenoprop	9	"
Mekoprop	10	"
2,4,5-T	9	"

* se tabell 1 punkt "klorfenoler"